սիլվանիայն։ Պաւարին գիմբէրիումը։ Ստանիսլաւին զլէհաստան։ Իսկ Սաքսօնին, այսինքն Աւուկուսդուսին զՊօհէմիայն տրիլ կամի, մինչև սակաւ ինչ խաղաղասցին։ Բայց յետոյ, ասի թէ ինքն Ֆրանձուզն պատերազմաւ կամի առնուլ զիմբէրիումն, և լինիլ կայսր։... Աստ դեռևս թանկութիւն է ուտելեաց և ըմպելեաց. զի յերից ամաց հետէ յոյժ սակաւութիւն եղև յամենայն կողմանէ. մանաւանդ յայսմիկ ամի աստ ի դրանսիլվանիայ՝ ամենևին ո՛չ եղև գինի, զի եղեամն աւերեաց զամենայն այգիս։ Եւ կարծեմ թէ առաւել թանկանալոց է ցորեանն, վասն զի յայսմիկ ձմեռան ո՛չ երբէք գրեթէ անկաւ ձիւն յերկնից, այլ այնպէս պարզ է երկինքն, և օդն, որպէս յայնժամ եղև այդր ի Վենետիկ, յորժամ սկսան մեռանիլ ի քաղաքիդ յայդմիկ ի chatarէ, և մեք ևս ամենեքեան զգածեցաք ի նմանէ...։ Ահա յայսմիկ տեղւոջ ևս այսպիսի է եղանակն ձմեռան. և սակս ոչ ձիւնելոյն՝ մկունք և այլք զեռունք աւերեն զարտորայս, և զցանեալ ցորեանն սպառեն։ Բաց յայսմանէ շատ չորեքօրեայ ջերմախտութիւն գոյ ի Դրանսիլվանիայ, և մանաւանդ յայսմիկ քաղաքի, մինչ զի այնքան զգուշութեամբս՝ ես ևս ջերմախտացայ երեքօրեայ ջերմախտութեամբ, և հազիւ զերծայ զկնի երկուց ամսոց. բայց այլք նաև զամ մի կրեն զչորեքօրեայն։ Դարձեալ լուաք ի մերձակայ ժամանակիս, թէ աստ ի Դրանսիլվանիայ յերկուս տեղիս զգածեցեալք են ժանտախտիւ. և կարծեմք վերստին արգելցին ճանապարհքն։...

Նուաստագունեզ ծառայ
Հ. Թէոդորոս Յովաննիսեան
կրօնաւոր ի կարգէ Ս. Ա. Աբ.

Յամի Տեառն 1741
Դեկտեմբերի 5
ի Էլիզապէթապոլիս

ՃԷ.

Պատկերահան Յովհաննէսի ստորագրութեամբ պիտի հրատարակենք հետզհետէ Հռովմէն զրկուած կարգ մը թանկագին նամակներ, որոնք Ուղղափառ Հայոց առանձին Պատրիարգութեան ծագման քանի մը կարևոր գիծերը բացայայտ կերպով տուած ատեն, ժամանակի թանձր փոշիներէն դո՛ւրս պիտի հանեն միանգամայն շողշողուն ակունքներ՝ ի զարդ և ի փայլ Հայ Կաթողիկէ Նուիրապետութեան Պատրիարքական Աթոռոյն։

Գերյարգելի և գերապատուելի տէրտերևան ձերում մեծաւ յարգուրեամբ ողջոյն մատուցանեմ

... Եւս յայտ առնեմ որ անդէփցի Աբրահամ կաթողիկոսն և Ակոբ այսինքն Հալէպցի եպիսկոպոսն Ալիկուռնա հասած են, Հռոմ պիտի գան. մօնսինեօր ասիմանին գրած են որ իւրեանց համար բաւական բնակութիւն պատրաստէ, որով ցուցանի զի եկեղեցին գալու կամք չունին. ոմանք ֆռանկներուն ինձ ասին թէ մի և նոյն ժամանակ ի Հռոմ Հալպու երեք արքեպիսկոպոսք գտանին, և պատճառ գալուստեան սոցին զոր ինչ կարացի տեղեկանալ է կամին փափէն իշխանութիւնս առնուլ վասն ձեռնադրելոյ և առաքելոյ ընդ ամենայն ուրեք՝ զմիսիոնարս. ետոյ երբ հասանին տեղս, այլ լաւ վերահասու կու լինիմ և ծանուցանեմ ձեր հրամանուցն։ Դարձեալ այսու յայտ առնեմ գերապատուելութեան ձերում. այսինքն Թօմաճանի որդի յոհաննեսին բանն դեռևս ոչ է բացորոշեալ. քանզի երբ նա ճանապարհորդ եղաւ, յանձն առաւ իւր բանն օգլէնկին և մին հոռոմ քահանայի, սա ասիմանին ներհակաց մինն է որ բանտն մտաւ, ուրեմն ետ յոհաննեսի գնալոյն օգլէնկն բովանդակ բանին որպիսութիւնն գրեց և տվաւ քոնչիլիոյին ժողովքին, սոյն ժողովքն հրամայեց թէ թէպետ Ապպաթէ Միքիթարին կարքն ոչ իցէ վերահաստատեցեալ սուրբ աթոռն, կարող է լինիլ որ այլում ժամանակի այլ ինչ կարք կամ հասարակութիւն ի մէջ հայոց՝ ունենիք հայրապետէ վերահաստատեալ իցէ, հետևա-